

Västra bron

Balkbro i tre spann på Sandbäcksgatan över västra älvgrenen. Total längd: 77,6 meter. Total bredd: 19 meter. Byggt: 1944. Ombyggt till bredare gångbanor 1966. Senaste reparation med byte av övergångskonstruktioner och byte av isolering och beläggning år 2001. Bron ersatte en tidigare bro vars läge var detsamma.

Klarviksbron

Balkbro i fyra spann på gång- och cykelväg över västra älvgrenen. Total längd: 147,3 meter. Total bredd: 4 meter. Byggt: 1984. Bärighet för renhållningsfordon upp till 12 ton.

Glasbruksbron

Bågbro i stål på gång- och cykelväg över Pråmkanalen. Spännvidd: 42 meter. Bredd: 4 meter. Byggt: 2005. Den yngsta bron som teknik- och fastighetsförvaltningen förvaltar fränsett träbron över väg 61/62 som Vägverket byggde år 2007-2008 åt Karlstads kommun.

Lambergets gång- och cykelbro

Plattbro i tre spann på gång- och cykelväg över Lambergstjärns utlopp. Total längd: 37,38 meter. Bredd: 4,5 meter. Byggt 1966.

Östra bron

Stenvalvbro i tolv spann på Rudsvägen över östra älvgrenen. Total längd: 168 meter landets längsta. Byggt: 1761-1797. Med anvisning av byggmästare Anders Jakobsson. Omfattande reparationsarbeten har utförts under 1900-talet. Den senaste utfördes 1956 med bland annat injektering av bropelarna. Bron är endast öppen för kollektivtrafik samt gång och cykel.

Tingvallbron

Balkbro i sju spann på Brogatan över östra älvgrenen. Total längd: 126 meter. Total bredd: 15,5 meter. Byggt: 1934-35. (Inför stadens 350-årsjubileum. Bron invigdes av Gustav V, dåvarande konung.) Bron var tidigare öppningsbar som klaffbro. Det södra spannet mäter 14,5 meter varav den öppningsbara klaffen är 9,7 meter. Den senaste om målningen utfördes i originalfärgsättning som ursprunget 1934, andra nyanser har förekommit under åren.

Götgatsbron

Läst klaffbro i tre spann på Tage Erlangergatan över Pråmkanalen. Byggt: 1968. (I samband med byggnationen av Folkets hus). Bron var en klaffbro med en speciell lyftanordning. Den var nämligen försedd med fyra domkrafter som lyfte broklaffen i vart sitt hörn. Denna konstruktion var olycklig då broklaffen läste sig ofta vid brolyft. Maskineriet togs ur drift när den fria segelhöjden begränsades i samband med att Ankersbron byggdes om till en fast bro. Maskinrummet fylldes med betong i början av 1980-talet.

Klaraborgsbron

Plattbro i tre spann på Karl IX gata över västra älvgrenen. Total längd: 119 meter. Total bredd: 27,3 meter. Byggt: 1967. Byggt samtidigt med motorvägen genom Karlstad och färdigställdes till högertrafikomläggningen, 3 september 1967.

Sandgrundsbron

Balkbro i fyra spann på gång- och cykelväg över östra älvgrenen (Sandgrund-Sundsta). Total längd: 121 meter. Total bredd: 4 meter. Byggt: 1984. För att förlägga fjärrvärmerör samt vatten och avloppsledningar i konstruktionen, men även för att få en gång- och cykelväg separerad från övrig trafik över älvgrenen mellan andgrund och Sundsta.

Ankersbron

Plattbro i tre spann på gång- och cykelväg över Pråmkanalen. Total längd: 26,65 meter (inklusive ramper). Total bredd: 2,58 meter. Byggt: 1914. Bron byggdes om 1978 till nuvarande utseende. Var tidigare öppningsbar med en broklaff som liknade en vindbrygga. Då hade den en mycket högre höjd och för att kunna passera bron var gående tvungna att passera två höga trappor. Bron byggdes om i samband med fastställande av ny segelfri höjd på 3,25 meter över medelvattenstånd i Pråmkanalen år 1976.

Hagabron

Läst klaffbro på Kungsgatan över Pråmkanalen. Byggt: Omkring 1930-35. (Nuvarande bron, när den första bron byggdes är okänt.) Var tidigare en öppningsbar bro, vilket var nödvändigt då Kungsgatan var genomfartsgatan österifrån och Pråmkanalen trafikeras av diverse pråmar och båtar. Hagabron har haft flera olika öppningsmekanismer men den senaste är av typ klaffbro med en motvikt som sänktes ned i ett maskinrum under brobanan. Denna togs ur drift efter 1966 då farleden avlystes och den segelfria höjden begränsades första gången till 4,5 meter över medelvattnenytan.

Engholmsbron

Balkbro i tre spann på Husbyggaregatan över Lambergstjärn. Byggt: 1947. Total längd: 34,42 meter. Total bredd: 14,5 meter.

Han har koll på stadens alla broar

Karlstad har totalt 94 broar i hela kommunen. En del är bara små passager över en vägtrumma. Andra sträcker sig över hela Klarälven och är kulturhistoriskt värdefulla med sin mångåriga historia. Per-Olof Linder på teknik- och fastighetsförvaltningen har koll på dem alla.

Med det läge Karlstad har, mitt i ett älvdelta, är det kanske inte så konstigt att kommunen har så många broar. Sedan nya regler infördes måste dessutom alla broar som är längre än två meter dokumenteras.

– Det finns 94 broar i hela kommunen. Då är det inte bara över vatten, även de som går över vägtrummor är inräknade. I Värmland är vi nog den kommun som har flest broar men Örebro har ännu fler, säger kommunens broexpert, Per-Olof Linder.

Hans uppgift är att se till att stadens broar underhålls. Han är också med och diskuterar när det ska byggas nya stadsdelar och kanske nya broar. Just nu planeras exem-

pelvis för en ny gång- och cykelväg vid kvarteret Hyttan, där CCC ligger, för att öka tillgängligheten till omrödet.

Likaså finns det planer på en ny gång- och cykelbro över hamnbassängen. Mellan Inre hamn och Herrhagen.

– Den blir komplicerad. Eftersom den ska korsa farled måste den bli mycket hög eller öppningsbar. Då kostar det därefter, menar Per-Olof Linder.

Fler stenvalvsbroar

Broar verkar vara något som fascinerar många. Det finns gott om städer i världen som har broar som viktiga turistattraktioner. Inte bara Karlstad.

– Ofta blir de monumentala byggnader. Stenbron är ju monumental. Den är så massiv med alla valven och Sveriges längsta stenbro.

Även om Östra bron är längst är det inte den enda stenvalvsbron i stan. Det finns andra som också har några hundra år på nacken och kräver varsam omvårdnad.

– Det finns bland annat en i Skåre. Det finns också en vid Malma allé i Vålberg.

BROEXPERT. Per-Olof Linder på teknik- och fastighetsförvaltningen har koll på Karlstads alla 94 broar.

Foto: MATS ZETTERBERG

Många av Karlstads broar är byggda på 1960- till 1980-talet som var en period där funktionalitet gällde och det estetiska inte stod så högt på dagordningen. I dag är

funktionen lika viktig men numera läggs det mycket energi på att de också ska vara tilltalande.

– Se på Glasbruksbron över Pråmkanalen. Likaså den nya trä-

bron vid Dinglesundet är tjugis, tycker Per-Olof Linder.

MATS ZETTERBERG